

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9C/296/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614218611
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7614218611.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Stanislava Semanová, v právnej veci žalobkyne: B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom A. Z., A. X, právne zastúpenej JUDr. Vieroslavou Vočkovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Kúpeľná 6663/6 proti žalovanému: B. A., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX, právne zastúpenom JUDr. Matejom Okálym, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Hviezdoslavova 7, o zaplatenie 1 600,- eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Návrh zamietá .

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva .

odôvodnenie:

Žalobným návrhom podaným na tunajšom súde dňa 5.11.2014 sa žalobkyňa domáhala od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1 600,- eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. V návrhu uviedla, že jej manželstvo so žalovaným bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11C/71/2013 zo dňa 15.5.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.5.2013 a týmto dňom zaniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo. Na vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva sa so žalovaným doposiaľ nedohodli, pričom každý z účastníkov podľa dohody užíva hnutelné veci. Doposiaľ ostala nevyporiadaná nehnuteľnosť "O.Ó. J. M." nachádzajúca sa v A. Z., U. XX, zapísaná na liste vlastníctva číslo XXX katastrálne územie A. Z.. Tieto nehnuteľnosti užíval žalovaný a z ich prenájmu mal značný majetkový prospech. Od 1.1.2014 je platná nájomná zmluva, kde obaja ako prenajímatelia predmetnú nehnuteľnosť dali do prenájmu za cenu nájomného stanovenú dohodou vo výške 420,- eur pre každého prenajímateľa. Žalovaný nehnuteľnosť prenajímal v čase od 1.8.2013 do 31.12.2013 s nájomným vo výške 640,- eur za prenájom krčmy. Majetkový prospech mal aj z prenájmu miestnosti na rôzne akcie a spoločenské príležitosti, prevádzky kuchyne a z úhrady za spotrebované energie. Na jej opakované výzvy ako spolumajiteľky prenajatej nehnuteľnosti žalovaný nereagoval a finančnú odplatu na využívanie celej nehnuteľnosti jej dobrovoľne nevydal. Žalovaný dlhodobo jej bráni v užívaní predmetnej nehnuteľnosti.

Na pojednávaní žalobkyňa uviedla, že počas trvania manželstva so žalovaným dlhodobo podnikala, mala úvery, ktoré som splácal. Už počas trvania ich manželstva predmetná nehnuteľnosť bola daná do nájmu p. G.. Žalovaný tento nájom bez jej súhlasu zrušil a bez jej súhlasu začal predmetnú nehnuteľnosť užívať, vybavil si živnosť. V nehnuteľnosti je zriadené ubytovacie zariadenie a pohostinstvo. Po rozvedení manželstva sa chcela so žalovaným dohodnúť o nájmomnom za túto nehnuteľnosť. Ten jej len vulgárne vynadal a povedal, že jej nič nepatrí. Od rozvodu manželstva nehnuteľnosť užíva len žalovaný spolu so svojou priateľkou. V období od 1.8.2013 do 31.12.2013 predmetná nehnuteľnosť nebola v nájme, užíval ju žalovaný, ktorý tam podnikal. Na tunajšom súde je vedené konanie na jej návrh o vyporiadaní ich bezpodielového spoluvlastníctva, ktoré doposiaľ nie je ukončené. Výšku žalovanej istiny určila podľa

toho, za koľko bola nehnuteľnosť predtým prenajímaná. So žalovaným po rozvode manželstva sa nedohodli na spôsobe užívania predmetnej nehnuteľnosti. Z jej strany návrh na úpravu práv a povinností k tejto nehnuteľnosti podaný nebol.

Žalovaný potvrdil, že od rozvodu manželstva nehnuteľnosť užíva on. Tvrdil, že žalobkyňa mala možnosť užívať túto nehnuteľnosť, mala k dispozícii kľúče od nej čo potvrdila aj v predchádzajúcom konaní. Z jeho strany bol vymenený jedine jeden visiaci zámok, ktorý bol poškodený, ktorý viedol do ubytovacej časti zariadenia. Prvýkrát dal nehnuteľnosť do nájmu, čo sa týka obdobia po rozvode manželstva až od 1.1.2014 a to spoločne so žalobkyňou. Po rozvode manželstva so žalobkyňou začal užívať nehnuteľnosť a podnikať v nej preto, že ona zrušila živnosť.

Súd vykonal dokazovanie, vypočul účastníkov konania, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to výpisom z listu vlastníctva č. XXX katastrálne územie A. Z., nájomnou zmluvou zo 6.12.2013, rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11C/71/2013, inšpekčným záznamom, daňovým priznaním, uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 8C/293/2014, obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7C/318/2013, dokladom o ukončení nájmu a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania sú bezpodielovými spoluvlastníkmi v podiele 1/1 nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX katastrálne územie A. Z. a to pozemkov parcelné číslo XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1272 m², XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 70 m², XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 105 m² a budov súpisné číslo XXX, XXXX a XXXX postavených na uvedených parcelách.

Manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11C/71/2013-14 zo dňa 15.5.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.5.2013. Podľa zhodného tvrdenia účastníkov konania dňom právoplatnosti uvedeného rozsudku zaniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctva. Bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov konania doposiaľ nie je vyporiadané dohodou, ani súdnym rozhodnutím. Tunajším súdom je vedené konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov na návrh podaný žalobkyňou, v konaní doposiaľ rozhodnuté nebolo.

Nájomnou zmluvou zo dňa 6.12.2013 účastníci konania ako prenajímatelia prenajali vyššie uvedené nehnuteľnosti označené v zmluve ako "O.Ó. J. M." nájomcovi L. M. za dohodnuté nájomné vo výške 840,- eur mesačne, z toho 420,- eur v prospech žalobkyne a 420,- eur v prospech žalovaného.

Predmetom tohto konania je vydanie bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného žalobkyňi za obdobie od 1.8.2013 do 31.8.2013. Podľa tvrdení žalobkyne žalovaný jej v uvedenom období zakazoval vstup do tejto nehnuteľnosti. Na preukázanie svojho tvrdenia predložila súdu uznesenie tunajšieho súdu sp. zn. 8C/293/2014 zo dňa 31.10.2014. Týmto uznesením súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým nariadil žalovanému dočasne nevstupovať na nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva číslo XXXX katastrálne územie A. Z. a to podľa § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. Predbežné opatrenie sa týka nehnuteľností, ktoré sú spoločným obydliím účastníkov konania, obaja tu majú trvalý pobyt a právo v nehnuteľnosť využívať na bývanie. Žalovaný poukázal na to, že žalobkyňi do nehnuteľností, ktorých sa týka toto konanie nezakazoval vstupovať a nebránil jej v ich užívaní s tým, že nariadené predbežné opatrenie sa ich netýka.

Podľa tvrdenia žalovaného v predmetnom období, za ktoré žalobkyňa v tomto konaní požaduje vydanie bezdôvodného obohatenia, neprenajímala, čo napokon potvrdila aj žalobkyňa vo svojej účastníckej výpovedi. Žalovaný ďalej uviedol, že z užívania nehnuteľnosti nemal majetkový prospech a na preukázanie svojho tvrdenia predložil jeho daňové priznanie. Z predloženého Daňového priznania žalovaného za rok 2012 bolo zistené, že v uvedenom roku mal žalovaný z podnikania príjmy vo výške 24 598,04 eur, výdavky vo výške 38 185,90 eur a teda vykázal daňovú stratu vo výške 13 587,86 eur. Podľa Daňového priznania za rok 2013 žalovaný mal príjmy vo výške 25 299,37 eur, výdavky vo výške 38 484,68 eur. Aj za tento rok teda vykázal daňovú stratu a to vo výške 13 185,31 eur.

Z inšpekčného záznamu Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie pre Košický kraj zo dňa 29.10.2013 predloženého žalovaným bolo zistené, že v čase kontroly vykonanej v uvedený deň v objekte O. J. M. v A. Z., U. XX bolo zistené, že v prevádzke bolo len pohostinné stredisko, ubytovacia časť zariadenia bola pre verejnosť zatvorená, nebola v prevádzke.

Za trvania manželstva účastníkov konania bola predmetná nehnuteľnosť a to nájomnou zmluvou zo dňa 29.11.2009 prenajatá. Nájom bol ukončený zo strane nájomkyne listom zo dňa 27.4.2012.

Pod sp. zn. 7C/318/2013 bolo tunajším súdom vedené konanie na návrh žalobkyne zo dňa 2.8.2013 proti žalovanému o zaplatenie istiny 929,- eur s príslušenstvom. Žalovanej istiny sa domáhala titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré na jej úkor získal žalovaný tým, že užíval nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX katastrálne územie A. Z. patriace do ich bezpodielového spoluvlastníctva. Odplatu za užívanie celej nehnuteľnosti výlučne žalovaným žiadala v tomto konaní za obdobie 10 dní mesiaca máj 2013 a mesiace jún a júl 2013. V konaní žalobkyňa uviedla, že v predmetnej nehnuteľnosti podnikala po dobu asi 16 rokov. Následne nehnuteľnosť bola v prenájme za nájomné vo výške 641,- eur mesačne. Od 1.2.2012 nehnuteľnosť užíval len žalovaný. Žalobný návrh bol zamietnutý rozsudkom zo dňa 27.11.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.12.2013.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 458 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenmu nástupcovi pôvodného vlastníka.

Podľa § 144 Občianskeho zákonníka, veci v bezpodielovom spoluvlastníctve užívajú obaja manželia spoločne; spoločne uhradzujú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním.

Podľa § 146 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dôjde medzi manželmi k nezhode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, rozhodne na návrh niektorého z nich súd.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

Podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníak používa. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerané o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.

Predmetom tohto konania je vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným žalobkyňi, ktorého vydania sa žalobkyňa domáhala z dôvodu, že žalovaný výlučne sám počas konkrétne vymedzeného obdobia užíval nehnuteľnosť patriacu do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania a na základe toho získal majetkový prospech.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že nehnuteľnosť zapísaná na liste vlastníctva č. XXX katastrálne územie A. Z. patrí do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania. Taktiež súd

vzhľadom na vyjadrenia účastníkov konania mal v konaní za preukázané, že predmetnú nehnuteľnosť v období od 1.8.2013 do 31.12.2013 užíval len žalovaný.

Z vykonaného dokazovania mal súd taktiež za preukázané, že účastníci konania sa po rozvedení ich manželstva na vypořádání ich bezpodielového spoluvlastníctva nedohodli. Tunajším súdom je vedené konanie o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené. V takom prípade t.j. ak nedošlo k dohode a bezpodielové spoluvlastníctvo nebolo ani doposiaľ vypořádané súdom platí, že všetky veci, ktoré nadobudli účastníci konania za trvania ich manželstva patria do ich bezpodielového spoluvlastníctva. Len v prípade, ak by nedošlo k dohode o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva alebo nebol by podaný návrh na začatí konania o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva do troch rokov po jeho zániku platí, že veci prechádzajú do podielového spoluvlastníctva bývalých manželov, u nehnuteľností v rovnakom podiele pre každého z nich. Vzhľadom na uvedené nemožno súhlasiť s rozdelením výnosov z nehnuteľnosti, ktorá patrí do bezpodielového spoluvlastníctva každému z účastníkov v jednej polovici a to až do doby vypořádání ich bezpodielového spoluvlastníctva. Predmetom vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva je všetko, čo existovalo v čase jeho zániku, v tomto prípade ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o rozvedení manželstva účastníkov. Jednou zo zásad pri vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva je aj zásada, že každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo to, čo zo svojho majetku vynaložil na spoločný majetok a na to, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na majetok len jedného z nich. Na tieto zásady sa však prihliada v konaní o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva a v rámci tejto zásady, podľa názoru súdu je možné prihliadnúť aj na majetkový prospech získaný zo spoločnej veci len jedným z manželom a to aj po zániku bezpodielového spoluvlastníctva až do jeho vypořádání. Súd v tejto súvislosti konštatuje, že vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov musí vždy predchádzať riešeniu akýchkoľvek majetkových nárokov, ktoré súvisia s nakladaním s vecami patriacimi do bezpodielového spoluvlastníctva. Tieto nároky nemožno riešiť pred vypořádáním bezpodielového spoluvlastníctva, ale najskôr súčasne s uvedeným vypořádáním.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti nárok žalobkyne na majetkový prospech získaný žalovaným tým, že užíval celú nehnuteľnosť nemá povahu bezdôvodného obohatenia, keďže nejde o plnenie bez právneho dôvodu, ani o plnenie z neplatného právneho úkonu, ani z právneho úkonu, ktorý odpadol, ani o majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Ďalej súd uvádza, že žalobkyňa mala a má možnosť v prípade, že sa nedokázala a nedokáže so žalovaným dohodnúť o užívaní predmetnej nehnuteľnosti resp. žalovaný jej v užívaní nehnuteľností bránil, do doby jej vypořádání podať návrh na úpravu práv a povinností k predmetnej nehnuteľnosti. Takýto návrh z jej strany však doposiaľ podaný nebol.

Na záver súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Každý účastník konania má povinnosť tvrdenia a povinnosť svoje tvrdenie preukázať. Žalobkyňa v konaní spočiatku tvrdila, že žalovaný nehnuteľnosť v konkrétne vymedzenom časovom období prenajímal bez jej súhlasu. Túto skutočnosť nepreukázala a na pojednávaní veci napokon sama potvrdila, že nehnuteľnosť v tomto období nebola daná do nájmu. Následne však tvrdila, že žalovaný v nehnuteľnosti podnikal a mal z toho majetkový prospech. Na preukázanie tohto tvrdenia nepredložila a nenavrholo vykonanie žiadneho ďalšieho dokazovania. Taktiež zo strany žalobkyne nebola preukázaná výška ňou požadovanej istiny od žalovaného.

Poukazujúc na vyššie uvedené súd návrh žalobkyne zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

O trovách konania rozhodol súd podľa citovaného ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p.. V danej veci sú splnené predpoklady podľa § 142 ods. 1 O.s.p. na priznanie náhrady trov konania žalovanému, ktorý

bol v konaní úspešný. Súd má však za to, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov žalovanému nepriznal. Aplikácia uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy výnimočne, pričom táto výnimočnosť môže spočívať tak v konkrétnych okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa v danej veci súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré viedli žalobkyňu k uplatneniu práva na súde. Žalobkyňa ako bezpodielová spoluvlastníčka nehnuteľností, túto neužíva, nemá z nej žiaden prospech. Nehnuteľnosť bola v období, za ktoré žalobkyňa požadovala bezdôvodné obohatenie, užívaná výlučne žalovaným, hoci patrí do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania. Vzhľadom na uvedené súd náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3 O.s.p./ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.